

Autor: Mark Hackard

Zavolal k sobě zástup s učedníky a řekl jim: „Kdo chce jít se mnou, zapři sám sebe, vezmi svůj kříž a následuj mne. Neboť kdo by chtěl zachránit svůj život, ten o něj přijde; kdo však přijde o život pro mne a pro evangelium, zachrání jej. Marek 8,34-35

V den svých devatenáctých narozenin, 23. května 1996 visel vojín Jevgenij Rodionov za ruce v tmavé a špinavé kobce poblíž vesnice Bamut. Když mladík předcházejícího roku vstupoval do ruské armády, jen stěží si mohl představit takto temný osud. Rodák z moskevské oblasti narukoval k pohraničním silám vyslaným hlídat na severním Kavkaze malou základnu nedaleko hranice se vzpurným Čečenskem. Když 13. února s třemi druhy stáli na kontrolním stanovišti na zapadlé pašerácké cestě, jako by se stali ztělesněním zanedbanosti armády v Jelcinově Rusku: nedostali pušky a dokonce ani rádio. A tak během několika málo hodin tyto sotva dospělé brance, nezralé mladičky daleko od domova, zajal tucet dobře vyzbrojených čečenských bojovníků jedoucích po cestě v ukradené sanitce. Přestože nedaleko se nacházející důstojníci slyšeli volání o pomoc, odepsali své vojáky jako obyčejné dezertéry.

Rodionov a jeho druhové strávili v zajetí 100 dní plných mučení, bití a hladu. Únosy s cílem získat výkupné tehdy byly v severokavkazských republikách jako Dagestán, Ingušsko a Čečensko současně starobyrou tradicí i nově se vzmáhajícím domácím průmyslem. 1] V devadesátých letech minulého století čečenští gangsteři a rebelové dostávali za zajaté podnikatele, novináře a vládní představitele i miliony v dolarech, o čemž se všeobecně vědělo. Obyčejní ruští vojáci-váleční zajatci však hnili v žalářích nebo museli otročit za takřka naprostého nezájmu obou stran. Osmnáctiletý vojín měl podobnou šanci skončit s kulkou v hlavě v nějakém mělkém hrobě, namísto vykoupení.

Kromě trpících matek se o jejich osud nikdo nezajímal a nestaral; sloužili jako potrava pro děla zločinně neschopné a zkorumpované vládnoucí třídy v Moskvě. Podobně jako řada dalších matek se i Ljubov Rodionovová uprostřed chaosu čečenské války vydala na daleký Kavkaz, aby se pokusila své dítě zachránit. Setkala se synovými nadřízenými, kteří o celou věc nejevili větší zájem, „lidskoprávní“ aktivisté ji pak řekli, že coby ruský voják je její syn vrah nevinných civilistů. Přesto se jí povedlo dostat k Jevgenijovi v den jeho smrti 23. května na vzdálenost pouhých pár kilometrů.

Ten den se totiž zpečetil osud mladého vojáka. Po neúspěšném pokusu o útěk dostal dvojí

možnost. Jeho věznitel, čečenský polní velitel Ruslan Chajchorojev, byl ochoten ušetřit jeho život. 2] Podmínku měl jedinou: aby se Jevgenij vzdal své rodné víry a přidal se k muslimským bojovníkům. Pokud se zřekne Krista a příslibí věnost Alláhovi, bude svobodný. Mezi horaly by se otevírala šance přežít, najít přístřeší a jednoho dne třeba i ženu a možnost zplodit potomstvo. Někteří zajatci už dříve tuto nabídku přijali, aby se následně objevili v propagandistických videích rebelů: světlovlasí Slované mezi tmavými Kavkazany, se zbraněmi v rukou a islámskými hesly na rtech. Stačí, aby Žeňa odhodil malý křížek na krku a poddal se – a otevrou se mu nové možnosti: bratrské přijetí, ženy a dokonce i možnost vyznamenat se v boji proti svým rodným. Pokud ovšem odmítne, porazí ho Čečenci jak berana na jedné ze svých hostin.

Žádný návrat do známého prostředí domova, k rodině a přátelům ho nečeká: Buď Žeňa zemře strašnou mučednickou smrtí, nebo bude žít, ale jako zrádce a odpadlík. Celá jeho existence jako by se zhustila do tohoto rozhodujícího okamžiku. Boj zuřící v jeho srdci rozhodne o směřování jeho duše. Takto kruté zkoušky však dokáží očistit a uklidnit vytrvalé, od skromných vojáků po mocné vládce. Šest století před bojem mladého Rodionova proti propasti podstupoval podobně zásadní volbu mezi světským a věčným jiný muž. V předvečer bitvy s tureckými agresory roku 1389 se prý srbskému caru Lazarovi dostalo poselství od proroka Eliáše. Tento boží posel prozradil vladaři, že v nastávajícím střetnutí s osmanským sultánem může získat buď světskou moc, nebo nebeskou slávu – ne ovšem obojí. V epické básni Kosovo sledujeme Lazarovo krátké a energické rozhodování.:

*Všemohoucí Bože, co mám učinit a jak?
Které království si mám zvolit?
Mám si vybrat království pozemské?
Nebo království nebeské?
Pokud se rozhodnu pro království pozemské,*

*bude trvat jen krátký čas.
Avšak království nebeské bude trvat vždy a napořád.*

*A tak car namísto království tohoto světa,
zvolil království nebeské.*

Srbský vladař zvolil spásu namísto světa nejen pro sebe, ale i za své krajany. Toto rozhodnutí muselo být doprovázeno takřka nesnesitelnou bolestí, protože srbský národ byl Turky poražen a následně skoro dalších pět století zotročen. Proč by Bůh dovolil spáchání takového zla na své lidu a jak mu po takovéto temnotě a zkáze mohl znovu přinést obrodu? Na Kosovském poli vyjel car i se svými chabými rytíři vstříc své smrti a Srbové upadli pod jeho osmanské tyranie. V této zkoušce však díky pevnosti své víry nabyli vnitřní svobody, duchovní kvality povyšující rasu. A tak následně znovu povstali, jelikož „osud národa, jeho zachování či zánik, se odvíjí od jeho vnitřního ducha.“

I Rodionov se postavil svým vrahům a smrt přijal důstojně a s železnou vůlí, až do samého konce s křížem v rukou. Syn Rusi odmítl cestu zbabělosti a nikdy se nesklonil před machometánským bohem. Onoho 23. května vrah Chajchorojev rezavou pilou Jevgenije hodinu stínal a následně zavraždil i jeho tři druhy Andreje, Igora a Alexandra. 3]

Dokonce i v našem věku nadvlády lichvy, globální automatizované války a elektronického svádění bojují a hynou hrdinové v krvavém svědectví za obrodu svého lidu. Skrze svůj boj docházejí posvěcení.

Žeňa Rodionov trpěl a zemřel pro lásku Krista, krále Nebes; pro věrnost své božské vlasti byl odměněn rudou mučednickou korunou. 4] Kéž se nám dostane milosti síly podílet na tomto nesmrtelném vítězství. Blahoslavení budiž vojáci-světci známí i neznámí; blahoslavení budiž mučedníci a jejich neumírající víra a pravda.

Poznámky:

1] Únosy jsou národním koníčkem, provádí se však výhradně mimo hranice svého klanu (*teip*), jinak by mohly zažehnout nekonečný cyklus krevní msty uvnitř klanů.

2] Zástupce prokurátora z ingušského města Malghobek **Magomed Jevloev** se s Chajchorojevem setkal a mluvil v půli 90. let. Chajchorojevova skupina už v roce 1995 unesla a zabila tři geology. Jevloev označil oblast pod vládou toho náčelníka banditů za „naprosté peklo.“

3] Andrej Trusov byl rovněž sťat, Igor Jakovlev s Alexandrem Železnovem pak zastřeleni.

4] Chajchorojev nejprve od Rodionovy matky požadoval výkupné za informace o tom, kde je tělo jejího syna. Následně si nechal připlatit i za jeho hlavu, pohřbenou zvlášť. Mimo příkazu

Koránu (Súra 8:12 – Já vrhnu do srdcí těch, kdož nevěří, hrůzu a vy bijte je po šíjích“) v Čečensku existuje pověra, že když člověk svého nepřítele setne, nemůže ho oběť strašit ze záhrobí.

Vzpomínka Marka Hackarda na Jevgenije Rodionova **Martyrium** vyšla na stránkách Soul of the East 27. prosince 2013.